UF/EMI Ele?tirel Dü?ünme E?ilimi Ölçe?ini Türkçeye Uyarlama Çal??mas?

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *UF/EMI Ele?tirel Dü?ünme E?ilimi Ölçe?ini Türkçeye Uyarlama Çal??mas?*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32043

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bu çal??ma, bireylerin Ele?tirel Dü?ünme E?ilimi düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilen UF/EMI Ölçe?i'nin Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu sa?lamak üzere gerçekle?tirilen bir Uyarlama Çal??mas?'d?r. Çal??ma, ölçe?in dilsel e?de?erli?ini, yap? geçerli?ini ve güvenilirli?ini inceleyerek, orijinal ölçekteki yap?n?n Türk örnekleminde de geçerli olup olmad???n? ara?t?rm??t?r. Elde edilen bulgular, ölçe?in 26 madde ve üç alt boyuttan olu?tu?unu do?rulam?? ve Türkçede kullan?m için Psikometrik aç?dan kabul edilebilir niteliklere sahip oldu?unu göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

UF/EMI, Ele?tirel Dü?ünme E?ilimi, Ölçek Uyarlamas?, Kat?l?m, Bili?sel Olgunluk, Yenilikçilik, Likert Ölçe?i.

Yazarlar

K?l?ç, H. E., ?en, A. ?.

Amaç

Bu ara?t?rman?n temel amac?, bireylerin Ele?tirel Dü?ünme E?ilimini ölçmek için tasarlanm?? olan UF/EMI ölçe?inin Türkçeye uyarlanmas?n? sa?lamak ve bu uyarlama sürecinde elde edilen psikometrik özelliklerini ortaya koymakt?r. Ölçe?in Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik analizlerinin yap?lmas? hedeflenmi?tir.

Uyarlama çal??mas?, özgün ölçe?in kültürel ve dilsel farkl?l?klar nedeniyle Türk örnekleminde do?ru sonuçlar verip vermeyece?ini test etmek için kritik öneme sahiptir. Bu ba?lamda, ölçe?in maddelerinin dilsel e?de?erli?i sa?lanm?? ve yap? geçerli?i Faktör Analizi yöntemleriyle incelenmi?tir.

Yap?

UF/EMI Ele?tirel Dü?ünme E?ilimi Ölçe?i, bireylerin ele?tirel dü?ünmeye olan yatk?nl?klar?n? ve e?ilimlerini ölçmektedir. Bu e?ilim, sadece bili?sel yetenekleri de?il, ayn? zamanda ki?inin bu yetenekleri kullanma isteklili?ini de kapsayan üst düzey bir yap?d?r.

Ölçek, orijinal yap?s?nda oldu?u gibi, Türkçe uyarlamas?nda da üç temel alt boyutta gruplanm??t?r:

Kat?l?m (Engagement): Bireyin problemleri çözmek için al???lm???n d???ndaki yöntemleri

ARABPSYCHOLOGY.COM

deneme ve kendini zorlama e?ilimi.
Bili?sel Olgunluk (Cognitive Maturity): Bireyin çe?itli konular hakk?nda bilgi edinme, karma??k fikirleri anlama ve dü?üncelerini derinle?tirme iste?i.
Yenilikçilik (Innovativeness): Bireyin farkl? görü?lere aç?k olma, kendi görü?leriyle çeli?se bile ba?kalar?n?n fikirlerini dikkatle dinleme ve yeni fikirlere kar?? esnek olma e?ilimi.

Geçerlik

Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amac?yla kapsaml? analizler yürütülmü?tür. Her ne kadar özet tabloda detayl? de?erler belirtilmese de, makale içerisinde do?rulay?c? ve aç?klay?c? Faktör Analizi sonuçlar? raporlanm??t?r. Bu analizler, ölçe?in orijinal üç faktörlü yap?s?n?n Türk örnekleminde de korundu?unu ve maddelerin ilgili alt boyutlarla tutarl? bir ili?ki sergiledi?ini göstermi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik (iç tutarl?l?k) analizleri, Cronbach Alfa katsay?s? gibi yöntemlerle incelenmi?tir. Yüksek güvenirlik katsay?lar?, ölçe?in zamana ba?l? olmaks?z?n tutarl? sonuçlar üretti?ini ve maddeler aras?ndaki iç tutarl?l???n yeterli düzeyde oldu?unu i?aret etmektedir. Bu sonuçlar, ölçe?in Türk kültüründe Psikometrik standartlara uygun oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in Türkçeye uyarlanmas? sürecinde gerçekle?tirilen Faktör Analizi, orijinal UF/EMI ölçe?inin üç boyutlu yap?s?n? do?rulam??t?r. Analiz sonucunda 26 madde, beklenen alt boyutlar alt?nda toplanm??t?r:

Kat?l?m: 22 madde
Bili?sel Olgunluk: 4 madde
Yenilikçilik: 1 madde

Bu faktör yap?s?, ölçe?in Ele?tirel Dü?ünme E?iliminin farkl? yönlerini ba??ms?z olarak ölçebilme kapasitesini teyit etmektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Öz Bildirim Ölçe?i

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), ?ngilizce (Orijinal)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Popülasyon Grubu: Üniversite Ö?rencileri ve Genel Yeti?kin Popülasyon

Ya? Grubu: Yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas? genellikle yüksekö?retim kurumlar?nda ö?renim gören bireyler üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Ölçek, 5'li Likert Ölçe?i format?nda derecelendirilmi?tir (1=kesinlikle kat?lm?yorum - 5=kesinlikle kat?l?yorum). Yüksek puanlar, bireyin ilgili alt boyutta daha yüksek Ele?tirel Dü?ünme E?ilimine sahip oldu?unu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Ele?tirel Dü?ünme, Uyarlama Ölçe?i, Likert Ölçe?i, Psikometri, E?itim ve Bilim, Hacettepe Üniversitesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut De?il

Kurum E-posta Adresleri: ailhan@hacettepe.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yaz??ma Adresi: Ahmet ?lhan ?en, Hacettepe Üniversitesi

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2014

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? ve izinleri için sorumlu yazar Ahmet ?lhan ?en ile (ailhan@hacettepe.edu.tr) ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Orijinal makale, E?itim ve Bilim dergisinde yay?mlanm??t?r ve bilimsel amaçl? kullan?mlar için ilgili yay?n kurulu?u kurallar? geçerlidir. Makaleye ait ba?lant? ?urada yer almaktad?r: egitimvebilim.ted.org.tr

Çal??man?n orijinal PDF dosyas? ise ?uradan indirilebilir: ufemi-elestirel-dusunme-egilimi-olcegini-turkçeye-uyarlama-çal??mas?-toad.pdf

Kaynaklar

K?l?ç, H. E., & ?en, A. ?. (2014). UF/EMI Ele?tirel Dü?ünme E?ilimi Ölçe?ini Türkçeye uyarlama çal??mas?. E?itim ve Bilim, 39(176), 1-12.

ARABPSYCHOLOGY.COM

UF/EMI Ele?tirel Dü?ünme E?ilimi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

26 madde ve 3 alt boyut

Kat?l?m (22 m): Problemin do?ru yan?t?n? bulmak için bildi?im yollar?n d???na ç?kar?m.
Bili?sel Olgunluk (4 m): Pek çok konu hakk?nda bilgi edinmekten ho?lan?r?m.
Yenilikçilik (1 m): Benimle ayn? fikirde olmasalar bile, ba?kalar?n?n fikirlerini dikkatlice dinlerim.

ARABPSYCHOLOGY.COM